

Nro. 31.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Indúlt Bétsből, Pénteken October 14-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Helena Pawlowna Orosz Cs. Nagy Hercegauszony' Mecklenburg-Schwerini Örökös Hercegné szomorú halálára nézve, a' múlt szeredán gyászba öltözött a' Fels. Cs. Királyi Udvar. Az egész gyász 7 napokig, 's azután a' fél gyász is ugyan annyi napokig fog tartani.

Helvetziának a' Swéwiai Kerülettel határos részeiről, ugy irtak Oktob. 4 dikén, hogy a' tájon a' szöllöt is egy kevésbé, de kivált a' Törökbúzá, Sept. 14.dikére virradó éjjel a' dér erőssen megfonnyasztotta: azonban meglehetőszürethez vólt reménségek, olyan feltétel alatt, ha még vagy két hétig jó meleg napjaik járnának. — Nekünk is itt

H h

Aufriában, még mán, u. m. Oktober 14-dikéntül is, vagy két hétig tartó szép meleg napokra volna szükségünk, hogy tsak mi türhető szüretünk legyen.

Magyar Ország.

Székes-Fehérvár, Octob. 5-dikén. E' folyó hónapnak 1-ső napján hóhérikötél által végezték szerentsétlen életüket Molnár Gergely Sümegi születés, 's Molnár József Apátiról való, pásztorságot viselő ember, kiket a' Tek. Vármegyénk álló Törvényfzéke (Standrecht) halálra ítelt azoknak rettentő példájokra, kik több izben is nem tsak a' mi, hanem a' szomfzéd Vármegyékben is az útagokat jofzágaitól, de életektől is meg fofztani nem félnek. Bár ne kellene ilyen példát tenni, mert az emlékezete is borzasztja az emberi elmét. — Nem sok ideje, hogy Sismándi pulztán az arendásné több fíly gonofztévök kirablották. — Tavalyi elztendöben két Pázmándi lakost meg ölvén azoknak lovas kotsijokat elvettek: de leg friffebb emlékezetben vagygn, midön egy Sooskuti parasztnak budáról haza jött fiát agyon vervén testét egy árokban elásták. Az említett Gonofztévök kéttársaikkal egygyüt múlt Sept. hónapnak 21 ik napján Paksi vásárból vízfíza útagzó, és summásabban pénzel meg rakott Sáfrános Tótnak Valyó Lukácsnak utját elállván, azonnal Molnár Josef földhez vervén ötet bundájával le takarta, 's száját homokkal bé-tömte, ne hogy a' boldogtalan vagy öket maga szemre vehesse, vagy ügye fogyot voltában emberi segítséget hívjon, és így el vevén töle 1465 F. ban álló summa pénzét más javaival egygyütt kínos fajtalmi, és ütései között, mellyeket a' nyomorultnak egész

találékban fokassaikkal elkövettek, élet 's halál között ott hagyták, magok pedig a' ragadományt felosztani el távoztak. — Ezen haldokló embernek nyögésire, vagy is inkább az utazók' bátorságára vigyázó szemes út-kerülői a' Ns. Vármegyének megértvén szerentséllen sorsát azonnal üzőbe veték a' Gyilkos latrokat, meg islepven azonnal a' Tápei Tsárdán a' Ns. Vármegye tömlöczére behozták.

Nagy Britanniai Birodalom:

London, Sept. 16-dikán: Tegnap délután közönséges audientzia lévén a' Királynál; egyebek között egy fekete ruhás és magát spádéhoz kötött ember is megjelenik az udvarnál, 's a' gráditson feljövén bé akar egyenesen azon palotába menni, a' hol a' Király és az udvarlók voltak. Az ajtónál álló tesszőrző tisztt látja, hogy az ember ruhája nem éppen olyan, mint az udvari rendtartás (etiquette) kíváná; kérdtötte, hogy: mit akar? — „Portland Hertzeggel akar beszélni (felel az ember), 's hogy ő az Admirál Bickerton vér szerént való atyafia lévén, erre nézve néki két éltű spádéja volna; 's az ő tulajdon jofzágát Lord Chalmondaley bitangóiná. Azután egy levelet mutatott elő, mellyen ilyen homlok irás olvastatott: *Magnum Desiderium!* — Nem akarván a' szép szónak engedelmesskedni és az udvarból eltávazni; meg fogták, 's a' politziai előjárókhöz vitték, a' hol bolondnak lenni találtatott szegény.

Gen: Pischegrü, Minister Hawkesburynál ebédelt a' múlt pénteken. — Gen. Dumourier gyakran meg jelenik a' Fr. Királyi verből való Hertzegeknél, és együtt tanátskoznak. — Akár mi.

ként okoskodjanak az irók, de ezek a' hires emberek, Pischegrü és Dumourier, fontos ok nélkül nem mentek mostan Angliába.

Az udvari újságban jelentetik, hogy az Indiai Kereskedő társaság' Nelson nevü gazdag hajóját, a' melly a' Bellona nevü Frantzia prédáló hajónak zsákmányává lett vala, éppen midön már a' Ferroli kikötőhelybe bévezni akart volna, egy Anglus Linea hajó vízfza vette.

Exminíster Pitt nem szünik minden nap' szorgalmasan gyakorolni a' maga 5 ezer emberekből álló Legióját. Eleinten ő maga is egy vén tífzt által taníttatta magát az exercirozásra: hanem már ugy belé tanúlt, hogy egész ütközeteket tsináltat az alattavalóival. — Másokban sem hülepedig, hanem inkább naponként gyúlad a' tsatázásra való vágyodás' tüze. Dél utáni 4 óraker már minden piatzokat és egyéb alkalmas helyeket, térségeket, a' sok önként vállalkozottak' seregei lepnek-el.

Pitt egy 34 tsolnakokból álló kisked hajósereget is gyűjtött öfzfze, a' mellyekre, legújabb találmány szerént való, 18 fontos ágyukat rakat. Ötvenre szándekozik szaporítani ezen hajókat, olyan tzállal, hogy ha a' szükség találja kívánni, a' maga öt ezereit ezekre ültette, 's az ellenség ellen vezérelje. Sok ezer ilyen tsolnakok vannak ugyan mostan Angliában munkába, a' mellyeknek a' partok körül nem kitsiny hafznokat lehet venni: hanem tsakugyan inkább az ő 74 — 110 ágyus Linea hajóikba helyheztetik az Anglus Admirálisok a' magok reménségeket, a' mellyekkel az ellenség laposs hajói közzé békapván, lehetlen ezeknek a' tengerbe nem temetödni. — Igen különös és mélt-

tán kétségsbe hozattatható hír érkezett Amériká-
ból, Neu-Yorkból Londonba, hogy t. i. a' Nagy
Britanniai Országglószék olyan jelentést tétetett vol-
na a' Kongress' Elölülőénél Jeffersonnál, hogy
Louisiana tartományába Anglus sereg fogna
bészállani: melyre nézve az Amérikai Szövetsé-
ges Státusok azért Fr. országnak pénzt ne adjanak.
Azért tettik ez a' hír mindenek felett éppen mos-
tan igen különösnek, hogy ez nem egyéb volna
az Amérikai Státusok ellen való hadizenésnél.

Az Anglia és Frantzia partok között való
járást- kelést oly erőssen megtiltattá az Első Kon-
zúl, hogy még tsak a' neutrális hajóknak sem en-
gedi meg, ha Doverből érkeznek, a' Calaisi ki-
kötőhelybe való bévezést, mellynek nem egyéb
az oka, hanem hogy a' Fr. napnyugoti partokon
való nagy készületeknek mibenléteket meg ne tud-
hassuk. Mi itt (Londonban) olyan híszemben va-
gyunk, hogy Oktoberben vagy legfeljebb Novem-
herben tesznek ellenünk próbát a' Frantziák. Ha-
nem mi akár melly orában készen vagyunk fogá-
dásokra. Az önkent vállalkozott fegyvereseink
számát egy millióra tehetjük, a' kik közül 500
ezernek adott az Országglószék fegyvert; a' többek
magok tartoznak magoknak fegyvert, puskát, lán-
tsát, baltát, fokost, 's a' mit lehet szerezni. A'
Themse (Tamesis) vize' torka, lánztokkal özfze-
tsatoltatott ágyus tsolnakok által záratik - bé, a'
mellyek mégé még, nagyobb bátorságnak okáért,
10 közép - nagyságu hadihajók (Fregátok) állittat-
nak. Mind azokon a' partjain országunknak, va-
lahol tsak a' kifzálás lehetségesnek gondoltatik,
36 — 48 ágyukkal spékelt sántzok állanak ké-
lzen.

London, Sept. 20-dikán. A' mézes befűdű Sheridan is állit fel egy önként vállalkozókból álló Stutzos Regimentet. Már a' tsupa Londoni önkéntvállalkozottak serege, 10 Regimentekből áll. — A' közelébbi vasárnapon 8 Regiment önkéntvállalkozottak jelentek-meg a' Pitt' vezérlése alatt a' Doveri piatzon katonaparádén. —

Bonaparte Jeromos felől alyan hírfutamodott, hogy egy Amerikai hajón Washington várossából Europa felé útnak indulván, ez a' hajó az Anglusok által elfogattatott 's a' Porthsmouthi kikötőhelybe hozattatott volna, a' hova egy tisztet küldött el az Admiralitás, a' ki jolesméri Jeromost. — A' Londoni udvari újságban hivatal szerént jelentetik, hogy az Admirál Duckwort hajóserege, a' Creole nevű 44 ágyus Fr. Fregátot St. Domingo szigete mellett el fogta legyen. — Ezen Napnyugoti Indiai szigetek körül már eddig a' következő Frantzia hajók akadtak az Adm. Duckwort' kezire, u. m. A' mingyar nevezett Fregát, a' mellyen Gen. Morgan és 500 katonák ültek; Mignonne, Aiguille, Vigilante, és Lodi nevű, 18 ágyus, 's a' Superieuse és Poisson nevű 12 ágyus, kisdud hadi hajók, 's 22 kereskedő hajók. — St. Domingó szigetén 12 ezerre olvadt a' Fr. katonák' száma. —

Olyan tzeáll, hogy, ha a' szükség találja kívánni, London környékének félthetőbb részét vizzel el leheffen borítani, egy nagy tötésnek építéséhez kezdettenek itten.

Dublinból érkezett leveleinknek ennyi mostan a' summájok: — „

„Russel, az Irlandiai rebellisek' Generál.

liffa és Fővezérje, kinek fejére 5 ezer Forintokat tett vólt ki az Országlószék, Sept. 9-dikén D u b l i n várossában meg találtatott, és elfogattatott. Ő az, a' ki jó summa pénz el érkezett vala Fr. országból haza. Ő az, a' ki Irlandiának Északi vidékein ezen revolutzió' kezdetében a' leg lázzasztóbb proklamátziót adta vala ki; és ő az, a' ki egy magát kedveltetni tudó és elég tudós ember lévén, olyan bizodalmat szerzett vala a' békételenek előtt magának, hogy az ő elfogattatása előtt a' tsendességnek helyreállásához, tsekély remenség lehetett. Oberster S i r r vólt az a' szerentsés, a' ki által elfogattatott, a' kit Russel agyon akart ugyan egy piftolyal lönni, hanem S i r r, serényebb lévén, még jókor megkapta és kitekerte azt a' keziből. Az előbbeni rebellió alkalmatosságával is sokáig fogházban ült ez a' Russel: hanem a' békefégg' helyreállásával kiküldetett az Országból, és egy ideig Hamburgban, 's az után Fr. országban tartozkodott. Kérdőre való vonattatása' alkalmatosságával megátalkodott módon viselte magát, azt felelvén, hogy néki mind egy, akár a' tsatázó mezőn akár vezőtöhellyen haljon meg hazájainak ügyekért.

A' mostani rebellisek között már 16 tot akasztottakfel D u b l i n b a n, 's ezek között egy F e l i x R o u r k e nevű vezérjeket is. Néhány mások a' Király' kegyelmébe ajánltattak: hanem újonan ismét sok másokat fogtak-el.

D u b l i n, Sept. 19-dikén. Egygyike a' főbb rebelliseknek, R o b e r t E m m e t, itten ma reggel sok bizonyságoknak jelenlétekben kérdőre vonatvatván, és bünösnek lenni találtatván, holnap akasztatik-fel. A' rebellió kiütésekor Aug. 23-dí-

kán, Generálisi zöld formaruhában találtatott. Robert Emmet Addy is, a' testvére, a' ki 1798-ban a' rebellisek' Direktoriumának egygyik tagja volt, éppen most vitetett fogházba. — A' leánya egy Dublini Törvénytudónak, hasonlóképpen elfogattatott vala, azért, hogy az ifjabbik Emmettel levelezett: hanem úgy sülvén - ki a' dolog, hogy csak szerelem lett volna levelezéseik' tárgya, elbottsáttatott. — Két szóval, a' rebellisek fogdosztások és exequaltatások, már most minden nap' foly itten. — Emmet megátalkodva tagadta, hogy Fr. országgal leg kissebb egyetértésben is volna; és egy beszédet mondván - el a' Birák előtt, mellyet maga készített, menyre földre kérte benne az Irlandus népet, hogy inkább önön házaikat hagyják a' láng prédajává lenni, 's jofzágaikat elpufztittatni, mint sem a' Frantziákhoz segedelemmel viselteteffenek.

A' Bonaparte Jeromos t illető hír, most már másod ízben jatzodtatta meg itt a' közönséget (így irtak Portsmouthból Sept. 21-dikén). A' személy, a' kit Jeromosnak lenni tartottunk, a' Gladiator nevű hajónkon öriztetik. Ha nem ő ez a' izemély: nagyon hamiss tudósítást kellett felöle venni az Országlószéknek, mivelhogy az ettől ide küldetett egész leirattatása mind a' személynek mind a' hajónak, pontosan megegygez mind a' Jeromosnak tartató személy' képivel, állásával, és minden megaviseletivel, mind pedig a' hajónak terhivel, palluffával, 's egyéb irásaival. Már néhány tiztek megjelentek a' Gladiatoron, a' kik azt hiszik magok felöl, hogy jól esméri az ifju Bonapartét: hanem, egygyik sem esmérhetett bizonyosan Jeromosra.

Annak a' Nelson nevű gazdag Indiai hajónak környülállásai, melyet a' Bellona nevű Fr. prédáló hajó elvett 's tölle az Adm. Sir Pellew hajói 14 napok mulva ismét vizfsza vettek, annyival nevezetesebbek, hogy az az Oberster Murray is, a' ki ez előtt 30 ezttendőkkel mint Vice-Seb-gyogyító napkeleti Indiába evezvén, ott az alatt Gen. Adjutanságot ért, és 2 száz ezer Font Sterlingrél (2 millió Forintnál) többet gyűjtván, ezen alkalmatossággal mint haza felé való utazó a' Nelsonon lévén, ennek vizfszanyerettetésekor agyon lövetett.

A' Portugalliából ide érkezett tudosítások fzerént ottan igen félték a' Frantziáktól való megtámadtatástól. A' katonákat olyan erőssen verbuálták, hogy a' papsághoz parantsolat ment, hogy egy ferjfit is özfze ne eskefzenek a' mátkájával, ha a' 45 ezttendőt el nem érte. — A' Portugallus, 's egyfzersmind Spanyol udvarokat illető környülállásokról, ezeket olvassuk a' következő levelekből: — „

„Madrid, Aug. 23-dikán. Spanyol országnak ezen hadakozás alatt leendő neutralitássa, a' Frantzia Respublika részéről végezetre bátorságotossá tétetődék, a' melly örvendetes hirnek hallását azon estve egész Madrid városa közönséges illuminatzió által innepelte meg. Két rendbéli levelek érkeztek tegnap ezen örvendetes hírrel ide, egy a' Fr. Követhez Beurnonvilléhez, a' másik pedig a' Királyi Kabinétumhoz. A' Portugalliai udvarnak is ajánláft tett a' Fr. Országglózfék a' neutralitás felől, másfél millió font Sterlingeknek (15 mill. Forintoknak) a' hadakozás' ideje alatt ezttendönként leendő fizettetésekért.

Lisabon, Sept. 2-dikán. Itten nagy változások estek a' Minisztériumban. A' külső dolgokra ügyelő Miniszter Don Rodrigó elkéredzett, a' hadi Miniszter Almeida pedig elbocsátatott. Mások is bocsátattak-el, a' melly dologra, mint hallatik, idegen közbenjövés adott alkalmatosságot. —

Az egygyik Londoni Újságban ezek irattatnak a' Portugalliai változásokról: — „A' Királyi Kabinetumban tanácskozás tartatott tegnap Portugalliának állapotjára nézve. Az ő Fr. ország ellen való hathatos ellentállását a' politikai tekintetek meglankasztották, és ő a' Fr. Országglószék' pártfogását drágán vásárolta-meg. Azt mondják, hogy minden kívánságaira rá állott légyen, hogy a' Fr. seregeknek béütéseket elkerülje. Az Anglia' részére hajló fő Miniszter Don Almeida helyébe, PINTÓ neveztetett hadi Miniszteré, 's az első, (t. i. Almeida) egy Német Birodalombéli udvarhoz rendeltetett Követnek. — Ezek az új változások, mint halljuk arra szolgáltattak Minisztériumunknak alkalmatosságot, hogy predáló hajóinknak szabadságot adjanak a' Spanyol kereskedő hajóknak elfogdosásokra is.

A' Spanyol partok mellől írja egy Anglus tiszt, hogy midőn az ő Linea hajóik nem régen két Fr. hadi hajókat, a' mellyek St. Domingó szigete mellől eveztek haza felé, a' Corunnai kikötőhelybe békergettenek volna, a' Spanyol batorériák szeltibe tüzeltek az Anglus hajókra, 's közönségesen szollván a' Spanyol kikötőhelyek egész bátorságos menedék helyül szolgálnak a' Frantzia hajóknak 's ragadományaiknak: melyre nézve, akár mi némű neutralításra léptenek is a'

Frantziákkal a' Spanyolok, az Anglusok tsakugyan kéntelenítettni fognak hadat indítani ellenek is. —

Ceylon szigetén, mellyet az Anglusok az Amiens-i Kötés ereje szerént tartottak meg, az óta kemény hadakozás ütött - ki közöttök és a' sziget' belső részein uralkodó úgy nevezett Candy Királya között. Az Anglus Kormányozó, North, az Anglusokon 's nevezetesen az Anglus kereskedőkön a' nevezett Király' embereitől elkövetett méltatlanságokért, fegyveres népet kéntelenítetett ellene indítani, oly rendelés mellett mindazonáltal, hogy a' templomokat és papokat semmi bántódással ne illessék. Az Anglus fegyveresek szerentsé- sen kezdték ezen szigeten való első expeditzió- jokat, a' melyről három rendbéli hivatal szerént való tudósítások érkeztek onnét:

Azt elsőben azt adja értésre az Anglus se- reg' vezére Gen. Májor Macdowall a' sziget Kor- mányozójának, Northnak, hogy ők Fébr. 19 - di- kén az ellenségnek két legerősebb, Galle - Geder- ali és Ginagammei tanyájokat, két embereiknek megsebesedésekből álló vezréssel, elfoglalták le- gyen, a' hol 3 ágyut hagyott hátra az ellenség. Más nap kereftül ment az Anglus sereg a' C and vizén, a' mellynek általellenben lévő partjáról két mozsár és egy 6 fontos ágyúval kergette - el az ellenséget.

A' második tudósításban, a' melly Madras- ból Mártzius' 7 dikén indult, az adatik elő, hogy minekutánna Fébr. 21 - dikén az Anglus fegyveres csoportok Ceylon szigetén magokat ölféle tsatolták volna, ezt a' Candy' Királya 's az ő első Minis- tere látván, a' Királyi kastélyt és néhány templo- maikat felgyújtották, 's lakó varosokat oda hagy-

ván, magok el futottak, és az O u v a nevű tartományban állapotok - meg. Az Anglus seregek beérkezvén a' városba, minden igyekezettel azon voltak, hogy a' tüzet elolthassák, 's el is oltották, hanem a' kastély egészen el égett.

A' harmadik tudósításban ezek olvassatnak : — „C a n d y, Fébr. 23-dikán. A' tartomány, a' hol most vagyon, gazdagon megjutalmaztatta eddig való terhes útazásainkat.“

A' Napkeleti Indiából jött leg újabb tudósítások szerént, ott is folytatják Kereskedő Társaságunk' seregei a' Marattokkal való hadakozást, még pedig szerentsésen. Az ő P o o n a h nevű tartományoknak fő várossát, Generál Májor W e l l e s l e y, rárohanás által megtámadta, és elfoglalta.

O l a f z O r f z á g.

R ó m a, Sept. 24-dikén. A' Szárdiniai uralkodó Királyné, a' ki már jó ideje hogy itten lakik, két Hertzegafszonkákat szült a' múlt vasárnap éjjel szerentsésen, a' kiket a' Colonna nevű palotának igen pompás templomában, 12 Kárdinálisoknak 's a' Romai fő méltóságoknak jelenlétében, maga Pápa ő Szentsége keresztelte-meg. A' Keresztatyok F e r d i n a n d Auszriai Fő Hertzeg, és Keresztanyok M a r i a B e a t r i x Fő Hertzeg afszony volt. — A' szerentsés történeten való örömét, szép ajandekoknak osztogatása által nyilatkoztatta - ki a' Király.

N á p o l y, Sept. 13 dikán. Az Anglusok teméntelen áruportékáikkal töltötték - tele a' Malthai Magazinumokat, a' honnét a' Középtengeren lévő minden kikötőhelyekbe hordják azokat széljel, a' hova csak valami rést találnak a' bémenetetre.

Ide Nápolyba azonközben nagy vigyazattal hoznak, és csak annyit, hogy ha a' Frantzia seregeknek közeledéseket látnák, 24 órák alatt ismét mind hajóra rakhassák, 's elvihessék.

Mayland, Sept. 24 dikén. Az Angliai fabrikákból 's minden manufaktúrákból jövő portékáknak az Olasz Republikába való béhozattatások, igen keményen megtiltatott. A' kit rajta érnek, hóltig tartó gályán való fogságra büntetik.

Frantzia Republika.

Páris, Sept. 30-dikán. Tegnap tontos dolgoknak kellett a' Szenátusban fennforogni, mint-hogy az Első Konzúl maga vólt benne az előlülő.

Az eleibe terjesztett Kandidatusok között, Lefebre és Serrurier Szenatorok Prétorokká, Laplace Kancellariussá, Forgues Kintstármesterré, nevezettek az Első Konzúl által. — Ez úttal a' 31 Szenátúrák között tizenhatra fognak Szenatorok kineveztetni, a' mely végre valami 48-tzig való tagjai a' Szenátusnak az Első Konzúl' eleibe vannak már terjesztve. — (Miben álljon ezen Szenátúrákkal, vagy Szenatori jofzágokkal megajándékozott Szenatoroknak különös jövedelmek foglalatosságok, &c, más alkalmatossággal illendően le irtuk). — A' mostan kineveztetendő 16 Szenátúrákra a' következő Kandidatusokat terjesztette a' Szenátus a' maga tagjai között az Első Konzúl eleibe: — „Aboville, Abria, Barthelemy, Bertholet, Joseph Bonaparte, Lucian Bonaparte, Bougainville, Casa-Bianca, Chasset, Clement de Ris, Cornet, Cornudet Davous, Dedelay, Demenniers, Depeyre, Fouche, Francois de Neufchateau, Garrau de Coulon, Harville, Herwin, Jacqueminot, Journau-Aubert, Kel-

lermann, Lacepede, Lagrange, Lamartelliere, Le-
coultour-Canteleu, Lemer cier, Lenoir-Laroche,
Lespinaffe, Monge, Morard de Galles, Perre, Pe-
rignon, Perregaux, Pleville-Lepeley, Porcher, Ran-
pon, Rödor er, Roger-Ducos, Sers, Trouch et, Vau-
bois, Vernier, Vien, Vimar, Volney.

Azon 19 gyalogság' és 16 lovallág' zászlóit,
a' mellyek a' Frantzia seregektől a' régi hadako-
zásoknak alkalmatosságokkal elvétettek, és a' mel-
lyeket mostan Gen. M o r t i e r a' Hannoverai fegy-
veres házban megtalált, és Párisba küldött, az In-
validusok' templomába akarja a' Hadiminister em-
lékezeinek okáért felfüggesztetni.

Az Arábiai új Proféta - siuról W e c h á b r ó l,
's az ő követőiről, az úgy nevezetű W h a a b y k-
nak nemzettségekről, a' Moniteur is adott ki kö-
zelébről egy A l e p ó i Julius' 6-dikán indúlt leve-
let, a' mellyben ezek olvastatnak: — „

„Egy idő óta esméretessé kezdett az Euro-
paiak előtt a' W h a a b y k' nevezete lenni. Ez
az új hitű társaság (secta) ez előtt mintegy 50 ezre-
tendőkkel támadott azon Arabsok között, a' kik
Alepótól fogva a' Persiai tengeröböl és Mascat-
teig terjedő pusztákat lakják. Nagyon megegygyez-
vén ez az új hit az úgy nevezett Természeti val-
lással, leg előbb is az utazók kezdettők ezekben
venni: most már messzibb ki terjedett a' hírek.
Naponként nő a' számok, a' mellyre az ő el nem mesé-
terségesítődött tudományokon kívül, fegyverek'
ereje is eszközül szolgál nékik. Különösen az
utolsóval el bizván magokat, a' vezérjek a' Por-
tával közönségesen szembe szállani, 's véle ellen-
séges módon ujat huzni mérélzel. Mecca varossá-

nak megvételekor, az Abdul-Wechab fia, Schoud, vezérelte a' Whaabyk' seregét; a' melly alkalmatossággal Adam-Effendi a' Jerusalemi Cadi (Fő Bíró) a' kit azért küldött vala el a' Diván Konstantzinápolyból, hogy a' Whaabykkal az ő új tudományok felől tanátskozván, őket arról vizsgálja térítse, éppen Meccában lévén, ki ment a' tevelygök' vezérjekhez, Schoudhoz: hanem nem érhetette el tzélját, nem tölthette bé a' Konstantzinápolyi Iman' reménségét a' Whaabyk' vizsgálathatósága által, kiknek 50 ezer emberekből álló serege a' városba bémenvén, minden házakat kiprédáltak, még a' Mahomet temetőhelyének sem kedvezvén. Nagy trallával adják elő a' Napkeleti vitézek ezen Török Szentnek sirjában talált véghe-tetlen gazdagságot. De nem lehet a' szavoknak mindenben hitelt adni. Egy Whaaby p. o. nékem magamnak erőllítette (így szoll a' tudósító,) hogy egy oly nagy és fényes gyémantot látott volna ezen sirban, hogy két napi járó földnyi meszfe-ségre lehet szemlélni a' tündöklésit

„Mitsoda állapotra jutottak ezen alkalmatos-sággal a' Meccai lakosok, bizonyosan nem lehet tudni: némelyek azt hirdették, hogy minden Mahomedánult öfzize vagdaltak a' Whaabyk, a' ki az ő hitekre nem akart állani. De ez még eddig csak hír. Mondják, hogy a' Keresztényeket és 'Sidókat nem bántották volna. A' barátjaik azt hirdelik fe-lőlök, hogy az ő kormányozásfok módja igen sze-lid volna, 's az adójok csak a' Tizedből állana: mások ellenben igen fekete szinnel írják le őket, és kegyetlenséggel vádólják: melyre nézve a' la-kosok, kivált a' 'Sidók, igen félnek tőlök, 's már az Alepói kapuk előtt álmodják őket állani.

Nem is egészszen ok nélkül való a' 'Sidoknak ez a' félelmek, mivel a' Whaabyk már az Alepói és Damaskusi ragadamányaikra költösznek szegényektől, az az, hogy akkor fogják nékik adosságaikat vissza fizetni, minekutánna Alepót és Damaskust felprédálták.

„A' Bassorában lakó Anglus Agens ajándékot és levelet küldött a' Whaaby nemzet' vezéréhez, a' mellyben arra kérte, hogy az Arabiai pusztákon úszó Anglus postákat (Tatárokat) ne bántanak. A' vezér elvévén az ajándékot, csak úgy válaszolt röviden, hogy: — „Vettem leveledet; valamedig nékem Bassorával békeségem leszen, addig a' te postáid bantódás nélkül fognak járni.“

Gent városában egy nevezetes processus folyt. le a' napokban. A' Maeter városka béli Polgármester azzal vadóztatván, hogy némelyeknek, a' kik a' katonaskodás elkerülhetése végett, valtság képpen 300 Livrákat tartoztak volna fizetni, 's azon summának lesfizetésére étekek is lehetett volna, szegénységekről tsalfa levelet adott légyen, Itélőszék' eleibe állittatott, a' vád rá bizonyosodott, azért, a' Frantzia hazafuságnak levetkezésére, 's a' szégyen padra való 4 oráig tartó kitétetődésre ítéltetett, és Sept. 6 dikán az ítélet rajta bé is töltetett. Ritka történet lévén egy Polgármesternek a' szégyen padon való állása, sok nézői vóltak. Az ítéletnek elötte való felolvasatása' alkalmatossággával, ilyen dorgalódzó szavakat intézett hozzá a' Bíró: — „Gyalázatos bűnbe avvattad magadat; a' Törvény és Itélőszék által megfosztatol a' Fr. polgárságtól.“